

Những sản phẩm đầu tiên được cấp dấu chất lượng Nhà nước

VĂN TÌNH

THEO đề nghị của các hội đồng đánh giá chất lượng Nhà nước và trên cơ sở quyền hạn Nhà nước giao, Cục trưởng Cục tiêu chuẩn — đo lường — chất lượng Nhà nước vừa mới quyết định cấp chứng nhận và dấu chất lượng Nhà nước cấp I (một) cho 4 sản phẩm sau:

— Máy biến áp điện lực 320 kVA — 10/0, 4kV của Nhà máy chế tạo biến thế Hà Nội (Bộ cơ khí và luyện kim);

— Máy bơm nước 12 LTX — 40 của Nhà máy chế tạo bơm Hải Hưng (Bộ cơ khí và luyện kim);

— Mũi khoan xuất khẩu đường kính 3—10mm của Nhà máy dụng cụ số I (Bộ cơ khí và luyện kim);

— Vải pin trắng 3925, xuất khẩu của Nhà máy dệt 8-3 (Bộ công nghiệp nhẹ).

Việc 4 sản phẩm đầu tiên được chứng nhận và cấp dấu chất lượng Nhà nước là một sự kiện mở đầu có tính lịch sử, đánh dấu một bước ngoặt trong quá trình phấn đấu đảm bảo chất lượng sản phẩm, góp phần thiết thực thúc đẩy sản xuất đạt hiệu quả cao nhất theo Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ IV. Đây là vinh dự của tập thể cán bộ, công nhân 4 xí nghiệp nói trên và cũng là vinh dự của những người làm công tác quản lý chất lượng sản phẩm ở nước ta.

Chứng nhận và cấp dấu chất lượng Nhà nước là một trong những biện pháp quan trọng, có hiệu quả cao trong quản lý kinh tế — kỹ thuật đang được áp dụng ở nhiều nước, đặc biệt là ở các nước công nghiệp phát triển. Ở hầu hết các nước xã hội chủ nghĩa Đông Âu, chứng nhận và cấp dấu chất lượng Nhà nước về chất lượng sản phẩm là căn cứ để tính toán, xác định mức chỉ tiêu kế hoạch Nhà nước giao cho các ngành sản xuất, đồng thời cũng là sự thể hiện trình độ kỹ thuật và

chất lượng sản phẩm của sản xuất, của phong trào thi đua xã hội chủ nghĩa quanh mục tiêu tổng hợp năng suất — chất lượng — hiệu quả. Trong hệ thống chỉ tiêu pháp lệnh của kế hoạch kinh tế, tỷ lệ sản phẩm được cấp dấu chất lượng (tính theo giá trị hiện vật) trong tổng số sản phẩm làm ra được coi là chỉ tiêu cơ bản về yêu cầu chất lượng. Ở CHDC Đức tỷ lệ đó đã lên tới 30 — 35% và ở Liên Xô trong những năm 1975 — 1978 là 20—25%. Những xí nghiệp có sản phẩm được chứng nhận và cấp dấu chất lượng được khuyến khích về tinh thần (bằng khen, huân chương, danh hiệu đơn vị hay cá nhân làm việc có chất lượng...) và vật chất (thưởng tiền hay hiện vật, được nâng giá bán sản phẩm, có trường hợp tăng tới 70% giá chuẩn); nhờ đó, phúc lợi của xí nghiệp tăng; có xí nghiệp lương hàng tháng của công nhân trực tiếp sản xuất sản phẩm được cấp dấu chất lượng Nhà nước tăng 15 — 20%. Ở nhiều nước phương Tây, hình thức cấp dấu chất lượng cũng được áp dụng rộng rãi; sản phẩm được cấp dấu thường thu hút được nhiều khách hàng trong và ngoài nước, được Chính phủ áp dụng một số chính sách ưu đãi nhằm khuyến khích sản xuất (như giảm thuế xuất khẩu sản phẩm và nguyên liệu nhập khẩu...).

Ở nước ta, từ năm 1963, trong điều kiện nền kinh tế mới chung và tổ chức sản xuất mới riêng chưa ổn định, chủng loại sản phẩm còn ít và chất lượng còn thấp, nhưng nhờ nhìn thấy trước vấn đề, Đảng và Nhà nước đã có những nghị quyết, chỉ thị quy định phương hướng, mục tiêu, tổ chức, biện pháp nhằm đảm bảo và nâng cao chất lượng sản phẩm mà trước hết là sản phẩm nông nghiệp là nguyên liệu cho công nghiệp, là hàng xuất khẩu, là nhu cầu thiết yếu của nhân dân.

Trước tình hình mới, ngày 7 tháng 7 năm 1973 Thủ tướng Chính phủ đã ra Quyết định số 159 - TTg, xác định phương hướng, mục tiêu, biện pháp cụ thể nhằm tăng cường công tác quản lý chất lượng sản phẩm và hàng hóa, từng bước đưa chất lượng sản phẩm đi vào ổn định ở mức tiêu chuẩn hợp lý, trên cơ sở sẽ nâng dần lên mức cao hơn, trong đó phải nhanh chóng đưa chất lượng của những sản phẩm xuất khẩu đạt mức chất lượng theo yêu cầu của thị trường. Một loạt các biện pháp về tổ chức và chính sách quản lý chất lượng cụ thể được ban hành và thực hiện về tiêu chuẩn hóa, về đo lường, về kiểm tra chất lượng sản phẩm và hàng hóa... Từ năm 1975 Chính phủ đã quyết định đưa yêu cầu chất lượng sản phẩm vào hệ thống các chỉ tiêu pháp lệnh của kế hoạch kinh tế.

Trong kế hoạch phát triển kinh tế Nhà nước năm 1979, Chính phủ đã cho phép bắt đầu tiến hành việc xét chứng nhận và cấp dấu chất lượng Nhà nước, coi đây là một trong những biện pháp quan trọng kích lệ các cơ sở sản xuất phấn đấu hoàn thành và hoàn thành vượt mức kế hoạch sản xuất. Theo Điều lệ kiểm tra chất lượng sản phẩm hàng hóa ban hành theo Nghị định số 62 - CP ngày 12-4-1976, sản phẩm sản xuất ra được chia làm 3 loại:

- Cấp cao dành cho sản phẩm đạt và vượt những chỉ tiêu kinh tế - kỹ thuật đề ra trong tiêu chuẩn với trình độ kỹ thuật cao hoặc tương đương với mức chất lượng trung bình tiên tiến của sản phẩm cùng loại trên thị trường thế giới;

- Cấp I dành cho sản phẩm đạt được những chỉ tiêu kinh tế - kỹ thuật đề ra trong tiêu chuẩn hoặc quy định hiện hành về chất lượng, đáp ứng yêu cầu của nền kinh tế quốc dân và yêu cầu của nhân dân;

- Cấp II dành cho sản phẩm có những chỉ tiêu kinh tế - kỹ thuật đã tối thời, cần được cải tiến hoặc loại khỏi sản xuất.

Tất cả các sản phẩm do Nhà nước thống nhất quản lý về kế hoạch đều thuộc diện xét để chứng nhận và cấp dấu chất lượng Nhà nước, trừ một số loại sản phẩm do những đặc điểm riêng. Việc làm này được tiến hành theo kế hoạch hàng năm của cơ quan kiểm tra chất lượng sản phẩm Nhà nước trên cơ sở đăng ký của các xí nghiệp. Giúp cơ quan kiểm tra chất lượng sản phẩm Nhà nước có các hội đồng đánh giá chất lượng.

Gần 2 năm nay, sau khi được chấp nhận đăng ký xét chứng nhận và cấp dấu chất lượng Nhà nước, các xí nghiệp có 4 sản phẩm nêu trên đã phấn đấu liên tục, khắc phục nhiều khó khăn, đặc biệt là tình trạng thiếu nguyên

liệu hoặc nguyên liệu không hợp quy cách, thiếu phụ tùng, chẳng những đã làm ra sản phẩm đạt tiêu chuẩn mà còn duy trì, cải tiến và nâng cao một số chỉ tiêu chất lượng. Điểm chung nổi bật ở 4 nhà máy có sản phẩm được cấp dấu chất lượng lần này là: Giám đốc và Đảng ủy rất nhất trí và quyết tâm, có biện pháp cụ thể và thường xuyên chỉ đạo, giúp đỡ các đơn vị, cá nhân làm việc tốt; rất coi trọng việc theo dõi, thống kê, phân tích dạng sai hỏng và tìm nguyên nhân, biện pháp khắc phục; đặc biệt là biện pháp cải tiến thiết kế, giá lắp, dụng cụ, quy trình; chủ động lập các phương án công nghệ dự phòng đối phó khi có bất trắc; củng cố và tăng cường hoạt động của các bộ phận tiêu chuẩn hóa, đo lường, kiểm tra chất lượng sản phẩm. Tổ chức KCS đã biết đi sâu vào nghiệp vụ và kỹ thuật, giúp lãnh đạo và công nhân thấy rõ và kịp thời những sai sót về chất lượng để khắc phục ở xí nghiệp; bước đầu gây được một phong trào làm việc có chất lượng, có tinh thần chúng dưới nhiều hình thức thích hợp như phân loại chất lượng công việc hoặc chất lượng công nhân để đánh giá thi đua hay trả lương theo đơn giá; ghi chép, phân tích chất lượng ở tổ sản xuất; thực hiện chế độ 3 kiểm; thưởng phạt chất lượng... Có thể nói, thông qua việc phấn đấu để được chứng nhận và cấp dấu chất lượng Nhà nước này, các xí nghiệp đã chấn chỉnh và tăng cường được nhiều mặt quản lý, không những làm cho sản phẩm cụ thể có chất lượng đạt tiêu chuẩn mà còn làm cho tổ chức và hoạt động của sản xuất theo chiều hướng ổn định hơn, phát huy hiệu quả tổng hợp tốt hơn.

Song song với sự nỗ lực của các xí nghiệp, các cơ quan kiểm tra chất lượng sản phẩm Nhà nước, các hội đồng đánh giá chất lượng Nhà nước đã tích cực hỗ trợ xí nghiệp, phối hợp và giúp đỡ xí nghiệp về tổ chức và phương pháp để đánh giá chất lượng một cách chính xác, khách quan. Là những nhà khoa học, kỹ thuật, kinh tế hoạt động ở các ngành khác nhau tập hợp tại các thành viên hội đồng đã làm việc có trách nhiệm và nhiệt tình, đã xuống xí nghiệp khảo sát thực tế, xem xét tỷ mỉ quá trình tổ chức sản xuất, phân tích tình trạng chất lượng sản phẩm đang sản xuất với những yếu tố và điều kiện có liên quan. Qua phương thức làm việc và kết quả đánh giá chất lượng 4 sản phẩm được chứng nhận và cấp dấu chất lượng Nhà nước lần này có thể khẳng định hội đồng đánh giá là một hình thức tổ chức cần thiết không thể thiếu nhằm đảm bảo yêu cầu nghiêm túc, khách quan, chính xác theo yêu cầu quản lý Nhà nước về chất lượng sản phẩm.

Dấu chất lượng cấp cao

Dấu chất lượng cấp I

Nhiệt liệt hoan nghênh các xí nghiệp có sản phẩm đầu tiên được cấp chứng nhận và dấu chất lượng Nhà nước. Hoan nghênh tập thể cán bộ công nhân 4 nhà máy đã trực tiếp tạo ra sản phẩm đạt chất lượng theo tiêu chuẩn Nhà nước quy định, được chứng nhận và cấp dấu chất lượng Nhà nước. Việc phấn đấu sản xuất ra sản phẩm được chứng nhận và cấp dấu chất lượng Nhà nước trong tình hình khó khăn về kinh tế hiện nay là một việc làm đáng quý, đáng học tập.

Tuy nhiên, điều có ý nghĩa quan trọng hơn đối với xí nghiệp có sản phẩm được chứng nhận và cấp dấu chất lượng là làm thế nào để giữ vững được mức chất lượng cho sản phẩm được chứng nhận và cấp dấu và từ đó mở rộng diện sản phẩm đăng ký phấn đấu xin chứng nhận và cấp dấu chất lượng Nhà nước. Hơn thế, 4 sản phẩm này chỉ mới được công nhận đạt chất lượng cấp I, các xí nghiệp còn cần phải phấn đấu nhiều hơn nữa để nâng cao chất lượng của các sản phẩm ấy lên ngang mức trình độ tiên tiến thế giới để được chứng nhận và cấp dấu chất lượng cấp cao của Nhà nước. Đồng thời, các xí nghiệp cũng cần có kế hoạch đảm bảo và nâng cao chất lượng cho tất cả sản phẩm chủ yếu do mình sản xuất, mỗi sản phẩm ứng với một mức chất

lượng hợp lý trên cơ sở yêu cầu về giá trị sử dụng của nó và những điều kiện đảm bảo sản xuất cho nó. Từ năm 1980 trở đi, cần nhanh chóng mở rộng diện đăng ký phấn đấu được chứng nhận và cấp dấu chất lượng Nhà nước để trong 5-10 năm tới chúng ta nâng lên được một tỷ lệ đáng kể các sản phẩm có mức chất lượng cao, được chứng nhận và cấp dấu chất lượng Nhà nước, làm cơ sở thúc đẩy sản xuất phát triển theo chiều sâu, có hiệu quả hơn; đồng thời tạo cơ sở để tính toán, xác định chỉ tiêu tổng hợp cần đạt được về chất lượng trong từng thời kỳ của kế hoạch phát triển kinh tế nước nhà.

Các sản phẩm được cấp dấu chất lượng và 4 xí nghiệp sản xuất ra các sản phẩm đó không có điều kiện sản xuất, đặc điểm công nghệ quá khác biệt so với các sản phẩm khác, các xí nghiệp khác. Vì vậy, tất cả các xí nghiệp trong cả nước quan tâm tới quản lý chất lượng sản phẩm do mình làm ra cần xem xét lại các yếu tố và điều kiện sản xuất một cách đầy đủ, có biện pháp cụ thể, thiết thực để nhanh chóng ổn định sản xuất, đưa sản phẩm làm ra đạt và vượt mức tiêu chuẩn quy định rồi đăng ký được chứng nhận và cấp dấu chất lượng với cơ quan quản lý chất lượng Nhà nước trong kế hoạch 1981 và 1981-1985.

THÔNG BÁO

Vì hoàn cảnh thiếu giấy, từ tháng 7-1980, Tạp chí Hoạt động khoa học vẫn ra đều kỳ hàng tháng, nhưng với số lượng rất hạn chế, chúng tôi dành ưu tiên phát hành vào đối tượng hẹp là các đồng chí cán bộ lãnh đạo và quản lý của Đảng và Nhà nước từ trung ương đến các tỉnh, huyện; các cán bộ quản lý khoa học kỹ thuật và các cán bộ khoa học kỹ thuật thật cần đọc tạp chí. Ngoài ra cũng dành ưu tiên cho các thư viện, các phòng đọc sách báo của các địa phương, cơ quan, đơn vị cần mua để lưu, đọc tập thể.

Khi khả năng cung cấp giấy cho phép, chúng tôi sẽ phát hành với số lượng như trước để phục vụ bạn đọc được rộng rãi hơn. Mong bạn đọc thông cảm và đề nghị với các cơ quan bưu điện giúp đỡ việc phân phối Tạp chí đúng đối tượng.

TẠP CHÍ HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC